

NOVI GRAĐEVNI GODIŠNJAK

Naslov: *Građevni godišnjak '05/'06*.
 Glavni urednik: prof. emer. dr. sc. Veselin Simović. Uredništvo: Josip Bošnjak, Aleksandar Čaklović, Vinko Čandrlić, Petar Đukan, Krešimir Fresl, Ibrahim Jašarević, Josip Kuzmanić, Josip Marušić, Andrija Prager, Josip Rupčić, Veselin Simović, Antun Szavits-Nossan, Velimir Ukrainczyk. Izdavač: Hrvatski savez građevinskih inženjera. Za izdavača: Dragutin Mihelčić, dipl. ing. građ., predsjednik HSGI-a. Tehnička urednica: Marija Hrlić. Lektorica: mr. sc. Smiljka Janaček-Kučinić. Likovno rješenje korica: Antun Paunović, dipl. ing. arh.

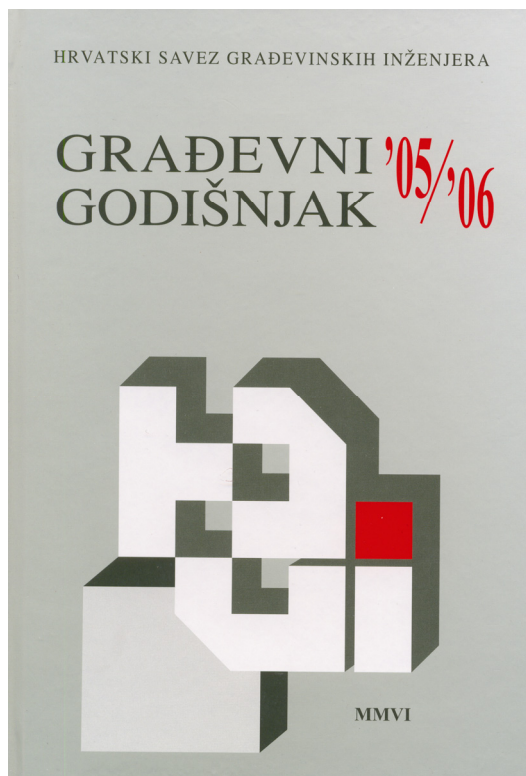
Priprema za tisak i tisak: Mtg topograf d.o.o., Velika Gorica. Naklada: 2000 primjeraka. Format B5 (visina 21 cm), tvrdi uvez, 620 str., 369 slika (c/b i boja), 71 tablica, Zagreb, 2006.

Ponovno je tiskan Građevni godišnjak, deveti po redu, u prepoznatljivom izgledu i opsegu. Predsjedništvo Hrvatskog društva građevinskih inženjera pokrenulo je prije više od 13 godina tu stalnu stručnu ediciju. Bilo je određeno da se tiska jednom na godinu kao priručnik za građevinske stručnjake koji rade kao projektanti, izvođači radova, nadzorni inženjeri, investitori ili su zaposleni u državnim upravnim tijelima na republičkoj, županijskoj, gradskoj ili općinskoj razini. Pokretanjem nove edicije određena je i osnovna koncepcija sadržaja prema kojoj su u nekoliko većih stručnih priloga trebale biti zastupljene sve građevinske discipline, uz neizostavne priloge iz regulative i normizacije. To je u svim dosadašnjim izdanjima u cijelosti poštovano.

No nije u cijelosti ostvarena odluka da se svake godine tiska po jedna knjiga. To je vrijedilo do 2000. godine, a potom je kao sedma knjiga

po redu tiskan zajednički godišnjak za 2001. i 2002. Tu je promjenu uvjetovala nemogućnost osiguranja dovoljno kvalitetnih autorskih priloga za redovito izlaženje. Nastavljeno je s dvogodišnjim ciklusom izlaženja tako da je sadašnja knjiga treća po redu za dvogodišnje razdoblje. Isti su ili slični problemi uzrokovali i ovogodišnje kašnjenje jer neki autori nisu svoje ugovorene i obećane priloge predali na vrijeme. Stoga se, s obzirom na teškoće pri osiguravanju autorskih priloga, postavlja i pitanje dalje sudbine ove edicije i o tome odluku treba donijeti HSGI kao izdavač. Izriekom to je navedeno i u predgovoru ove najnovije knjige. U predgovoru knjige naveden je i popis svi priloga po disciplinama tiskanih dosad u ediciji. Tako je u hidrotehnici i vodnom gospodarstvu bilo ukupno 18 priloga, u konstrukcijama i tehničkoj mehanici 15, u regulativi i normizaciji 13, u geotehnici 8, u građevnim materijalima 7, u cestama i autocestama, građevnoj mehanizaciji te u povijesti graditeljstva po 6 priloga, u investicijama, investicijskim projektima i organizaciji građenja te zaštiti okoliša po 3 priloga, a u željeznicama 2 priloga. Valja istaknuti da se neki prilozima pojavljuju i po dva puta pa se tako, primjerice ceste pojavljuju i u povijesti graditeljstva.

U *Godišnjaku '05/'06* tiskan je ukupno 6 novih stručnih priloga. Prvi i sadržajno najopsežniji je rad prof. dr. sc. Davora Romca s Agronomskog

kog fakulteta i prof. dr. sc. Josipa Marušića s Građevinskog fakulteta pod naslovom: *Nacionalni projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u Republici Hrvatskoj (NAPNAV)*. Iscrpno je opisan jedan važan projekt kojim se trebaju rješavati gospodarska i stručna pitanja presudna za razvitak poljoprivrede i vodnoga gospodarstva. U uvodu je navedeno da je Vlada RH 2004. pokrenula izradu tog plana i da ga je prihvatila na sjednici održanoj 17. studenoga 2005. Projekt *NAPNAV*, zajednički su izradili Agronomski i Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, u suradnji sa znanstvenicima i stručnjacima i 11 suradničkih institucija te konzultantima iz Italije, što bjelodano svjedoči o ozbiljnosti i složenosti projekta.

U nastavku su navedena polazišta za izradu *NAPNAV*-a, gdje je potanko obrađeno postojeće stanje, zakonodavstvo i zakonski okviri te ocjena sadašnjeg stanja. Potom su navedeni svi razlozi i potrebe te mogućnosti i ciljevi projekta. Dan je i program u koji je uključeno: projektna dokumentacija, zaštita okoliša, kriteriji za određivanje prednosti i izobražavanje svih sudionika uključenih u projekt. Slijedi nominiranje, vrednovanje i praćenje provedbe programa te prava, obveze i nadležnosti sudionika. Na kraju se navodi planirana svota investicije koja do 2100. iznosi 318,5 milijuna eura, do 2200. se penje na 591,5 milijuna eura, a navedeni su i izvori financiranja. Članak je zaključen popisom literature i ostalih izvora (ukupno 103) te pojedinačnim popisom svih onih koji su sudjelovali u izradi *NAPNAV*-a.

Prof. dr. sc. Jure Radić i mr. sc. Darija Živni iz *IGH*-a u Zagrebu autori su priloga o pokretnim mostovima koji se, kako navode, u svijetu grade sve više. Dan je povijesni pregled gradnje pokretnih mostova po tipovima s iscrpnim prikazom i odgovarajućim ilustracijama. Sustavno su prikazani svi tipovi pokretnih mostova koji su izvedeni u nas i u svijetu. U članku su posebno opisane sve osobitosti projektiranja pokretnih mostova i neke osobitosti pri njihovom izvođenju vezane uz donji i gornji ustroj. Na kraju se u zaključku navodi kako se u povećanoj izgradnji zamjećuje da se najčešće izvode rasklopni mostovi koji su znatno kompliciraniji i kompleksniji nego nekad, ali im se zato sastavni dijelovi, posebno pokretni, sve više pojednostavnjuju zbog jednostavnijeg održavanja i smanjivanja kvarova. Prilog je zaključen opsežnim popisom literature.

Gospodarenje betonskim mostovima i njihovo obnavljanje naslov je priloga autor kojega je prof. dr. sc. Milenko Pržulj iz Ljubljane. U članku se upozorava na izuzetno važnu pot-

rebu održavanja betonskih mostova koja je često zanemarivana. Potanko su prikazana najčešća oštećenja betonskih mostova, potom njihova pouzdanost i trajnost, potreba uspostave baze mostova te načini gospodarenja i obnavljanja. Posebna su vrijednost priloga karakteristični primjeri izvedene obnove betonskih mostova, bilo da je riječ o rekonstrukciji kolničkih ploča, rekonstrukciji ili ojačanju grednih, sandučastih i pločastih presjeka ili rekonstrukciji i sanaciji stupova.

Za stručnjake kojih je uža specijalnost geotehnika vjerojatno će posebno biti zanimljiv prilog *Modeli tla ili konstitutivne jednadžbe* koji su zajednički napisali prof. dr. sc. Tanja Roje Bonacci s Građevinsko-arhitektonskog fakulteta u Splitu, Ana Lasić, dipl. ing. građ. iz *Conexa* u Mostaru i Zlatan Talić, dipl. ing. građ. s Građevinskog fakulteta u Sarajevu. U njemu je prikazan razvitak i trenutačno stanje modela tla, a s tim povezano i stanje konstitutivnih jednadžbi za modeliranje tla. Dane su definicije naprezanja i deformacija te njihovih veza, a potanko su obrađeni elastični, plastični i elasto-plastični modeli tla pri statičkim uvjetima ispitivanja. Priložena su i istraživanja u dinamici tla. Rad je opremljen brojnim formulama i crtežima, a u zaključku se navodi da bi konstitutivni izrazi tla trebali biti u takvom obliku da se mogu primijeniti s razumijevanjem, određivanje konstanta materijala trebalo bi biti tehnički moguće, jednadžbe analitičke i numerički postavljene, a ispitivanja ekonomski izvediva.

Slijede dva dobrodošla priloga za razdoblje u kojemu se intenzivno radi na prihvaćanju europskih norma i njihovu pretvaranju u hrvatske. Oba je napisao prof. emer. dr. sc. Ivan Tomić iz Zagreba. Jedan se zove *Projektiranje betonskih konstrukcija prema EN 1992-1-1*, a drugi *Projektiranje seizmičkih otpornih konstruk-*

cija prema EN 1998-1. Oba na početku imaju dvije napomene, jednu od strane uredništva, a drugu od strane autora. Uredništvo ističe da su prilozima rađeni na osnovi izvornika na engleskom jeziku u prijevodu autora i ne predstavljaju službene verzije hrvatskih norma na kojima se upravo radi, a autor objašnjava da se radi o skraćenim prikazima spomenutih europskih norma koje imaju istovjetne brojeve poglavlja, formula, tablica i slika kao što je u izvorniku. Ipak su izostavljena neka poglavlja, a s njima i pripadajuća poglavlja i dodaci. Uredništvo ujedno drži da će prikazi tih europskih norma biti vrlo korisni onima koji projektiraju betonske konstrukcije, i konstrukcija koje su seizmički otporne. U dodatku prikaza norme EN1992-1-1 dano je i nekoliko karakterističnih primjera primjene.

Posljednji će prilog biti posebno zanimljiv onima koje zanima povijest hrvatskoga graditeljstva. Riječ je o članku *Vukovarski graditelj Fran Funtak i počeci upotrebe armiranog betona u gradnji mostova u Hrvatskoj* koji je napisao mr. sc. Dragan Damjanović, asistent na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Uz vrijedne podatke o prvim gradnjama armiranim betonom u svijetu i u nas, u članku se prikazuje život i djelo značajnoga hrvatskog graditelja Frana Funtaka koji je bogatu mostograditeljsku djelatnost obavljao u prvoj polovici prošlog stoljeća. Školovao se u Beču i Budimpešti i cijeli je svoj radni vijek proveo u Vukovaru, a unatoč golemom projektantskom i izvođačkom opusu ostao je gotovo zaboravljen. Bio je projektant 63 izvedena mosta te još 13 koji nisu izvedeni, a najviše je mostova gradio između 1907. i 1915. godine.

Valja na kraju istaknuti da bi izdavač i uredništvo ove vrijedne stručne edicije morali pronaći načina da se ona i ubuduće nastavi tiskati.

B. N.

PROCJENA TRŽIŠNE VRIJEDNOSTI NEKRETNINA

Naslov: Prijedlog nacrtu načela procjene tržišne vrijednosti nekretnina: razlozi zbog kojih bi trebalo donijeti Načela procjene tržišne vrijednosti nekretnina: objašnjenja odredbi Načela procjene tržišne vrijednosti nekretnina. Autor: mr. sc. Vladimir Krtalić, dipl. ing. građ. Izdavač: Hrvatsko društvo sudskih vještaka. Glavna urednica: mr. sc. Melita Bestvina, dipl. ing. građ. Lektorica: Smiljka Janaček-Kučinić. Priprema i tisak: Sveučilišna tiskara, Zagreb. Format A4 (24 cm), meki uvez, 130 str., više crteža, tablica i dijagrama. Naklada: 1000 primjeraka. Zagreb, 2007.

Iako su davno doneseni Zakon o prostornom uređenju i Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima izostao je pravilnik, propis ili drugi pravni akt kojim bi bila jedinstveno uređena metodologija procjene nekretnina. Istodobno se s razvojem tržišta nekretnina snažno razvila jedna relativno nova djelatnost – posredovanje u prometu nekretnina. Stoga se javila objektivna potreba da se nekretnina prije stavljanja na tržište procjeni radi isticanja njezine cijene. Na II. stručnom savjetovanju o procjenama nekretnina Hrvatskog društva sudskih vještaka, koje je održano 18. studenog 2005., utvrđena je potreba izrade pravila (načela) za procjenu tržišne vrijednosti nekretnina kojima bi se jedinstvenom metodo-

logijom procjenjivala njihova vrijednost. Stoga je Povjerenstvo za izradu, koje su sačinjavali Nevena Andres, dipl. ing. građ., mr. sc. Melita Bestvina, Miro Jukić, dipl. ing. građ. i mr. sc. Vladimir Krtalić, izradilo i u tiskanoj formi uputilo nacrt *Načela procjene tržišne vrijednosti nekretnina* u javnu raspravu te očekuje od čitatelja očekuje primjedbe, sugestije, izmjene i dopune radi izrade što kvalitetnijeg predloška koji bi bio osnova za donošenje Zakona o procjeni nekretnina u Republici Hrvatskoj.

Na početku je dan radni predložak prijedloga nacrtu Načela, koji je podijeljen u tri dijela i ima 25. članaka. U prvom se dijelu govori o području promjene i općim načelima procjene, u drugom o pribavljanju nužnih podataka, a u trećem postupci procjene vrijednosti nekretnina. Na kraju je priložena i tablica kamatne stope nekretnina u postocima u odnosu na ostatak vijeka održivoga iskorištavanja po godinama.

Slijedi kraći prilog o razlozima zbog kojih je trebalo donijeti načela za procjenu tržišne vrijednosti nekretnina, a potom i detaljna objašnjenja

NAČELA PROCJENE TRŽIŠNE VRIJEDNOSTI NEKRETNINA

Vladimir Krtalić

Zagreb, svibanj 2007.

pojedinih odredaba načela procjene. Na kraju je dan primjer procjene jednoga hotela primjenom postupka procjene vrijednosti iz budućega prihoda i prema građevinskoj vrijednosti. Na kraju je priložen opsežan popis odgovarajuće literature.

Ova zanimljiva i vrijedna knjiga namijenjena je ponajprije sudskim vještacima, ali i djelatnicima agencija za nekretnine te građanima koji su u situaciji da prodaju ili kupuju neku nekretninu.

B. N.